

معیارهای تصمیم‌گیری اخلاقی مدیران

حمیده ضرابی^{۱*}

غلامرضا معمارزاده تهران^۲

ناصر حمیدی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۷/۰۵ تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۰۷/۱۲

چکیده

این پژوهش با هدف یافتن معیارهای تصمیم‌گیری اخلاقی مدیران انجام شد و بخشی از رساله دکتری محقق می‌باشد. محقق به بررسی و تحلیل مقاله‌های جدید و مرتبط با موضوع در کشورهای مختلف و همچنین به مطالعه نظریه‌های اندیشمندان متعدد در زمینه تصمیم‌گیری اخلاقی و عدالت اجتماعی پرداخت و برای تأیید آنها از خبرگان کمک گرفت. این پژوهش توسعه‌ای می‌باشد و بر اساس استراتژی پیمایشی و مصاحبه اکتشافی انجام می‌شود. یافته‌ها نشان می‌دهد که عوامل موثر شامل: معیارهای سازمانی، عمومی، قانونی، حرفه‌ای، دینی، پس‌زمینه ویژگی‌های شخصیتی و فیزیولوژیک و پس‌زمینه‌های محیطی شخص می‌باشد. مدیر بر اساس این معیارها به قضاوت اخلاقی می‌پردازد و قضاوت به صورت تصمیم اخلاقی بروز آشکار می‌شود. اعتبار شاخص‌ها از سوی خبرگان تأیید شده است و با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت از سوی کل جامعه خبرگان مورد تأیید است. با استفاده از آزمون t یک نمونه‌ای، سطح اطمینان در این آزمون ۹۵٪ تعیین شده است. نتایج بدست آمده حاکی از قابلیت اطمینان بالای پرسشنامه ۱ و قابلیت اطمینان نسبی پرسشنامه شماره ۲ می‌باشد. محاسبه وزن شاخص‌ها نشان می‌دهد که مصالح دینی دارای کمترین وزن و پس‌زمینه‌های فردی دارای بیشترین وزن در بین شاخص‌ها بودند. این گوناگونی، برنامه‌ریزی و اقدامات زیادی را در زمینه‌های مختلف فردی و اجتماعی و سازمانی لازم می‌دارد تا کسانی تربیت گردند که در جایگاه مدیریت، تصمیم‌های اخلاقی بگیرند که نتیجه‌اش، برقراری عدالت اجتماعی مورد نظر چشم‌انداز ایران ۱۴۰۴ است.^۴

واژگان کلیدی

قضاوت اخلاقی، تصمیم‌گیری اخلاقی، اخلاق، عدالت، سوگیری رفتاری.

۱. دانشجوی دکتری مدیریت دولتی گرایش منابع انسانی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، قزوین، ایران. hamide.zarabi@gmail.com
۲. دانشیار گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، قزوین، ایران. gmemar@gmail.com
۳. دانشیار گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، قزوین، ایران. nhamidi1344@gmail.com
۴. این مقاله بخشی از رساله دکتری محقق می‌باشد.